

ביקור סטודיו

ביקור סטודיו אצל ניר מצליח

בסטודיו שלו בדרום ת"א, הנראה כמו בונקר, ניר מצליח מסביר למה נייר הוא דבר מיני ומדוע הוא מסתגר מהעולם כשהוא מצייר אותו

לעקוב

אלי ערמון-אזולאי

17 באוגוסט 2012

ניר מצליח מדמה את עבודתו בסטודיו לעבודה של צלם בחדר חושך או של במאי בחדר עריכה. ואכן, הסטודיו שלו, וכך גם עבודותיו, נראים מנותקים מהחוץ, מהמציאות, בידוד המאפשר לו לטייל בזמנים שונים וליצור יש מאין.

בחלקה הדרומי של תל אביב, סמוך למוסכים של רחוב הרצל, חבוי הסטודיו של מצליח (35). מסדרון ארוך בקומת הרחוב מוביל לרחבת בטון פנימית ולגרם מדרגות המוליך מטה. מימין סטודיו גדול לעיצוב ומשמאל דלת הכניסה לסטודיו של הצלם עומרי מירון, אשר בקצהו הפנימי עובד מצליח. יש פער גדול בין שני חללי העבודה הדרים תחת אותה קורת גג. מירון, צלם מסחרי, עובד במקום כבר 15 שנה ובמהלך הפך את המקום לביתי ונעים: מעבר למטבח המצויד ניכר כי הוא אספן גדול והמקום מלא ברהיטים, תצלומים, מצלמות ישנות ושאר פריטים המוסיפים חום לחלל הגדול.

לעומת זאת, הסטודיו של מצליח הוא ריבוע לבן וריק. שני חלונותיו מוגפים בוילון, קירותיו בוהקים ואור ניאון חזק מוסיף לאיבוד תחושת הזמן, מצנן את החלל וכמו מקפיא את החיים.

מצליח בסטודיו. לצייר את הרגע המכריע צילום: אורי גרשוני

זהו הסטודיו הראשון של מצליח מזה שנים רבות. היה לו אחד ב-2005, למשך שנה, במסגרת מסלול ההמשך לאמני "השנה החמישית" בקלישר, המכללה להוראת הטכנולוגיה. במסלול הזה, שנסגר מאז, השתלב מצליח במסגרת אמנותית שסיפקה לו הנחיה,

חלל עבודה ולבסוף גם תערוכה במוזיאון רמת גן וזאת על אף שהוא היה בוגר מגמת תקשורת חזותית בשנקר ולא מגמת אמנות. מאז אותה שנה עבד בחדר קטן בביתו ורק לפני כשנה עבר לסטודיו הנוכחי.

פרט לאזור ישיבה קטן וספריית אמנות קטנה, אין כאן דבר עודף. הריבוי בחלל שייך רק לעבודת הסטודיו עשרות קנבסים שעונים על הקירות וסלסילת עפרונות גדושה. על הרצפה מונחת ערימת ניירות גדולים במיוחד עליהם עבד מאז 2006. "זה נייר תעשייתי עם סיבי כותנה, נייר מדהים עם 90 ומשהו אחוזי ספיגה", הוא מסביר בהתרגשות.

את הניירות האלה מצא אביו במקרה סמוך לסטודיו הנוכחי. האב, אדריכל ומעצב פנים בדיסקונט, המצייר ומפסל זה שנים, חשב תחילה לקחת את הניירות עבור פסל שתיכנן אך הם לא התאימו. מצליח מעיד כי תמיד היה לו פטיש לניירות: "בשנייה שראיתי את הניירות האלה ונגעתי בהם הבנתי שזה סיפור אהבה. במשך חמש שנים כל גוף העבודות שלי היה על הנייר הזה. זה היה כמו קסם שנשלח אלי, והייתי מוציא ממנו עוד ועוד דברים".

השילוב בין יכולת הספיגה של הנייר והנטייה של מצליח לעבוד עם הרבה מים הוליד תוצאות מעניינות. הוא נהג לתלות את הניירות על הקיר, לצייר בעיפרון, לעתים להוסיף דיו ופיגמנטים אחרים ולשטוף את הציור עם מברשת טבולה במים מספר פעמים. בניירות שהפכו לכבדים החלו תהליכים כימיים שונים שהשפיעו על המצע המצויר ועל הקיר תחתיו. "יש משהו בכלל בעבודה על נייר שהוא בעיני חושני ומיני. מעבר לכך זה מזכיר לי עבודה של צלם בחדר צילום העובדה שאני לא רואה דבר עד שהעבודה מתייבשת".

"קונטרול", 2011

הקיר עליו נהג מצליח לעבוד ספג שנים של צבע ובהדרגה החל לפלוט את הצבעים שנספגו בו. התוצאה היתה ציור שיש לו שני צדדים, הצד הקדמי עליו מצייר מצליח ובצדו השני של הציור, הקיר

שבו נוצר מעין פירוק של הדימוי, או לעתים הקצנה של מאפיינים, מעיכה של פרטים וריבוי צבעים וטקסטורות.

בחלל הסטודיו תלויים גם מספר בדים שעליהם עבר מצליח לצייר בשנתיים האחרונות, אחרי חמש שנות עבודה על הנייר. ציור של נער עם בגד ים על שפת בריכה או אגם, ציור של נער יושב על כיסא במכנסיים קצרים וחולצה פתוחה, ציור של גבר עירום שכוב על גבו ושני ציורים עם דיוקן שחור לבן על רקע צבעוני מופשט יותר.

הוא החל כצייר מופשט ועבר בהדרגה לפיגורטיבי, והוא ניזון ממקורות חזותיים רבים מתצלומי ילדות מהאלבום המשפחתי הגדול דרך צילומים של קהילות יהודיות שהושמדו ועד צילומי אמריקנה של פין-אפ גירלז. וכאמור, כדי לצייר הוא לא יוצא מחוץ לדלתות הסטודיו: "מפחיד אותי לצאת החוצה, אני לא צייר קלאסי. נוח לי במקום שקט מתחת לאדמה הוא מגן עלי. אני רוצה להביא דימויים שנאספו מכל העולם ולחבר אותם לשפה שלי ולעולם שלי.

"אני רואה את העבודה שלי יותר כמו במאי שמשמש בציור ככלי. גדלתי עם אהבה גדולה לקולנוע מאז שהייתי ילד קטן. אני מנסח בעבודות מערכת חוקים ודמויות שחוזרות על עצמן, ומנסה לברוא עולם בפריים ציורי אחד. העבודה על סוג הנייר הזה, שהוא רטוב, מאפשרת לי דימוי מפוקסל שנבנה ומתאחד מחדש כשהוא מתייבש".

לפעמים הוא מתרחק מהמקור ומייצר קולאז' של מציאות ממקורות שונים. "זה שנים אני מחפש לצייר את הרגע המכריע. רגע שמעיד על משהו שקרה מעט קודם או משהו שעתיד לקרות. רגעים נפוצים. ובמסגרת זו עולים בציורים נושאים רבים כמו געגוע, גירוש ושיבה, בית וזהות".

ולמה הפסיק לעבוד על הנייר? "הרגשתי שמיציתי, שכבר חקרת אותו. לא רציתי לחשוב שאני משכפל את עצמי זה מקום מסוכן להיות בו בתור אמן. והרגשתי שיש משהו קל מדי בנייר הזה, שלא משנה מה אעשה עליו, גם קו בודד זה יצא יפה. החלטתי ללכת על המסורתי והמשעמם ביותר, קנבס על עץ, ולנסות שם". במסגרת השינוי בחומר העבודה, שאף מצליח להתקדם גם מבחינה נרטיבית ו"לשחרר את

העיסוק הגלוי". בעוד חודש וחצי הוא אמור להפוך לראשונה לאב, ולאחרונה הוא חש שהציורים אמנם מורכבים מאותם מקורות אבל עוסקים גם בנושאים של גבריות, נערות ואבהות.

סבא בוקע מחושך

מיקום: רחוב רבנו חננאל

זמן: כשנה

גודל: 80 מ"ר

בציור התלוי בסמוך לדלת הכניסה נראה אדם מבוגר עם שיער שיבה בוקע מהחשכה, עומד חסר יציבות על מבנה עץ צהוב באמצע שום מקום, תלישותו ניכרת. הציור, שאותו מכנה מצליח "קונטרול", צויר לפני כשנה והוצג בבביאנלה הקודמת בוונציה, במתחם הארסנלה, במסגרת תחרות שבה השתתף. "יש בציור משהו שנורא מתחבר בעיני לדימוי של אבא שלי ויותר מכך לסבא שלי. זו עבודה שמדברת מבחינתי על שליטה ואיבוד שליטה. יש בו רגע של שקט, של בן אדם עם עצמו, רגע של שיווי משקל. יש בו את הרגע המכריע".

הצג עוד

מערכת | הנהלה | מדיניות פרטיות | תנאי שימוש | צרו קשר | רכשו מינוי | ביטול מינוי דיגיטלי | שאלות ותשובות | פרסמו אצלנו

חדשות, ידיעות מהארץ והעולם - הידיעות והחדשות בעיתון הארץ. סקופים, מאמרים, פרשנויות ותחקירי עומק באתר האיכותי בישראל

© כל הזכויות שמורות להוצאת עיתון הארץ בע"מ